

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені
Григорія Кочура

Затверджено

На засіданні кафедри
перекладознавства і контрастивної
лінгвістики імені Григорія Кочура
факультету іноземних мов
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 28 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри
д-р. філол. наук Оксана ДЗЕРА

Силабус навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми філології та перекладознавства»,
що викладається в межах ОПП
«Усний переклад двох іноземних мов»
другого (магістерського) рівня
вищої освіти для здобувачів з спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша-англійська

Львів – 2023 рік

Назва курсу	Актуальні проблеми філології та перекладознавства
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки 035 Філологія
Викладачі курсу	Бацевич Флорій Сергійович , завідувач кафедрит загального мовознавства, доктор філологічних наук, професор Андрейчук Надія Іванівна , доктор філологічних наук, професор
Контактна інформація викладачів	florij.batsevych@lnu.edu.ua nadiya.andreychuk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Понеділок 13.30-14.30 (за адресою: вул.Університетська, 1, ауд.343) або онлайн за попередньою домовленістю
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/035-041-hermanski-movy-ta-literatury-pereklad-vkliuchno-persha-anhliyska-usnyy-pereklad-dvokh-inozemnykh-mov
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Актуальні проблеми філології та перекладознавства» є нормативною дисципліною зі спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська для освітніх програм «Переклад (англійська та друга іноземні мови) і «Усний переклад двох іноземних мов», яка викладається в 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна “Актуальні проблеми філології та перекладознавства” є нормативною дисципліною зі спеціальности англо-український переклад, яка входить у освітньо-професійну програму: УСНИЙ ПЕРЕКЛАД ДВОХ ІНОЗЕМНИХ МОВ другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціалізації 035.041 – Германські мови та літератури (переклад – включно), перша – англійська, яка викладається в 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни “Актуальні проблеми філології та перекладознавства” є 1) ознайомлення магістрів із актуальними питаннями мовознавства, літературознавства, перекладознавства та контрастивної лінгвістики в контексті формування синтетичного бачення теоретичного підґрунтя, необхідного для розв’язання прикладних перекладацьких завдань; 2) ознайомлення з основами ведення наукового дослідження, засадами обрання наукових стандартів та підходів до опрацювання матеріалу дослідження, типами наукових досліджень, співвідношенням дизайну та методології дослідження, завданнями та методами сучасних мультимовних досліджень.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Андрейчук Н. І. Контрастивна лінгвістика: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 300с. 2. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Львів, 2002. 3. Бацевич Ф. Нариси з теорії тексту. Львів, 2018. 4. Бацевич Ф., Кочан І. Лінгвістика тексту. Навчальний посібник. Львів, 2022. 386 с. 5. Бацевич Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики. Львів, 2003.

6. Бацевич Ф.С. Нариси з лінгвістичної генології. Львів, 2013.
7. Бацевич Ф.С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень. К., 2008.
8. Білецький А.О. Про мову і мовознавство. К., 1996.
9. Дзера О. Intertextuality and translation theory: strategies of research. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Філологія". Острог: Вид-во Нац. ун-ту "Острозька академія", 2018. Вип 2(70). С. 11–15.
10. Дзера О. Жанри художнього перекладу. Записки перекладацької майстерні. Львів: Вид-во Львів. нац. ун-ту імені І. Франка, 2001. С. 18–38.
11. Biel L. Genre analysis and translation. The Routledge Handbook of Translation Studies and Linguistics, 2018. <https://www.routledgehandbooks.com/doi/10.4324/9781315692845-11>
12. Жлуктенко Ю. О. Контрастивний аналіз як прийом мовного дослідження. Нариси з контрастивної лінгвістики. Київ: Наукова думка, 1979. С.5 – 11.
13. Жлуктенко Ю. О., Бублик В. Н. Контрастивна лінгвістика: проблеми і перспективи. Мовознавство. 1976. № 4. С. 3 – 15.
14. Зорівчак Р. П. До методології вивчення фразеологічних одиниць у контрастивних дослідженнях. Нариси з контрастивної лінгвістики. Київ: Наукова думка, 1979. С.59 – 65.
15. Класики філософії мови. Від Платона до Ноама Хомського. – К., 2008.
16. Копистянська Н. Жанр, Жанрова система у просторі літературознавства. Монографія. Львів: "ПАІС", 2005р., 368 с.
17. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства: Підручник. К.: Академія, 2006. 424 с.
18. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. Підручник. 3-тє вид. – К.: Академія, 2008.
19. Методологія науково-дослідницької діяльності: Навчальне видання. [Електронний ресурс]: навч. посібник для аспірантів / Уклад.: Т. А. Роїк. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,45 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 56 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45110/1/Metodolohiia-2021.pdf>
20. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
21. Мовленнєві жанри в міжкультурній комунікації/ авт. кол.: Р. Помірко, Ф. Бацевич, А. Паславська та ін. Львів: ПАІС, 2010. 280 с.
22. Фесюк В. О. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2022. 126 с.
23. Munday J. Introducing Translation Studies. Theories and Applications. London; New York: Routledge, 2001. 222 p.
24. Kuhlwiczak P., Littau T. A Companion to Translation Studies. Clevedon: Multilingual Matters Ltd, 2007. 182 p.
25. Comrie B. Language Universals and Linguistic Typology. Chicago: The University of Chicago Press, 1981. 264 p.
26. Di Pietro R. J. Language Structures in Contrast. Rouley (Mass.): Newbury House Publishers, 1978. P. 15 – 51.
27. Jaszczolt K. M. On Translating 'What Is Said': Tertium Comparationis in Contrastive Semantics and Pragmatics URL: <http://people.ds.cam.ac.uk/kmj21/ontranslating.pdf>
28. Karamysheva I. Contrastive Grammar of English and Ukrainian

	<p>Languages. Lviv: Lviv Polytechnic National University Publishing House, 2008. 300 p.</p> <p>29. Korunets' I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languageю Вінниця: «Нова книга», 2003. 464 с.</p> <p>30. König E. The Place of Contrastive Linguistics in Language Comparison. URL: https://courses.helsinki.fi/sites/default/files/course-material/4594276/koenig_2011.pdf</p> <p>Додаткова література:</p> <p>31. Зорівчак Р.П. Боліти болем слова нашого. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 295 с.</p> <p>32. Дротянко Л.Г. Філософські проблеми мовознавства. К.,2002. 161 с.</p> <p>33. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. Львів, 2004.</p> <p>34. Пінкер С. Мова як інстинкт. Пер. з англ. Харків, 2021 456 с.</p> <p>35. Потєбня А.А. Думка і мова. К., 2021. С. 79-98.</p> <p>36. Філософські питання мовознавства. К., 1972. 269 с.</p> <p>37. Хомський Н. Роздуми про мову. Львів, 2000. – 326 с.</p> <p>38. Holmes J. Translated Papers on Literary Translation and Translation Studies. Amsterdam: Rodopi, 1988. 117 p.</p> <p>39. Reiss K. Text Types, Translation Types and Translation Assessment. <i>Readings in Translation Theory</i> / ed. by A. Chesterman. Helsinki: Finn Lecture, 1989. P. 105–115.</p> <p>40. Haque Z. Translating Literary Prose: Problems and Solutions. <i>International Journal of English Linguistics</i>. Vol. 2, No. 6. 2012. P. 97-111. 5. Hewson L., Martin J. Redefining translation. The variational approach. London & New York: Routledge, Chapman & Hall Inc, 1991.</p> <p>41. Venuti L. Poetry and translation. <i>Translation Studies</i>, 2011. 4:2,127-132, https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14781700.2011.560014</p> <p>42. Осадченко Н., Коблик В. Технологія написання наукової статті. Витоки педагогічної майстерності. 2021. Випуск 28. С.128-135.</p>
Тривалість курсу	2 семестри
Обсяг курсу	180 годин 3 них: 64 аудиторних годин (32 години лекції та 32 години практичні) та 116 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувачі будуть знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні напрями і тенденції розвитку філологічного знання, перш за все новітні напрями і підходи до аналізу теоретичних форм (модусів) існування мови як основи філологічного знання; • оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного тексту певного літературного жанру; • структуру та потреби перекладацької галузі щодо перекладу різножанрових текстів; • базову термінологію та ключові аспекти жанрової теорії; • головні літературні жанри, способи їх відтворення, типи текстів і види їх перекладу. • природу зіставних студій та історію їхнього розвитку; • термінологічний та методологічний апарат контрастивної лінгвістики; • способи аналізу мовних одиниць різних рівнів та різних категорій комунікації з використанням контрастивного аналізу та критерії виявлення збігів та відмінностей між мовами,

- теоретичні здобутки контрастивної лінгвістики в галузях контрастивної семантики, синтактики і прагматики, а також контрастивного аналізу дискурсів, мовленнєвих жанрів та мовленнєвих актів різних типів;
- практичні досягнення прикладних компаративних студій та їхній зв'язок з дослідженнями в інших галузях літературознавства, мовознавства та в перекладознавстві;
- основи ведення наукового дослідження, засади обрання наукових стандартів та підходів до опрацювання матеріалу дослідження, типи наукових досліджень, співвідношення дизайну та методології дослідження, завдання та методи сучасних мультимовних досліджень.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні вміти:

- виявляти зв'язки історії розвитку лінгвістичних ідей із розвитком сучасної філології шляхом аналізу об'єкта і предмета дослідження, понятійної бази філологічної науки, методів аналізу літературного тексту і явищ мови;
- вміти аналізувати поняттєво-термінологічний апарат філології в межах теоретичних підходів до текстів і дискурсів; виявляти витoki і шляхи розвитку найважливіших сучасних ідей та напрямів філологічної думки;
- виявляти філософсько-методологічні засади сучасних мовознавчих і літературознавчих концепцій.
- осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- знаходити шляхи, якими аналітичні засоби різних літературознавчих та лінгвістичних підходів можуть успішно застосовуватись для перекладознавчого дослідження;
- створювати, перекладати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів;
- здійснювати науковий аналіз літературного та мовного, матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;
- збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів;
- обирати перекладацькі стратегії згідно з жанрово-стилістичною домінантою тексту.
- визначати Tertium comparationis та проводити контрастивний аналіз об'єктів, належних до різних рівнів мови та різних категорій комунікації, на матеріалі української та англійської мов;
- з опорою на виявлені збіги й розбіжності встановлювати особливості української та англійської мов, які залишилися непоміченими при внутрішньому їх вивченні;
- застосовувати результати контрастивних досліджень у перекладознавчому аналізі різножанрових перекладних текстів;
- визначати дизайн та методологію власних досліджень, обирати підходи та методи аналізу мовних об'єктів.

В результаті вивчення курсу будуть сформовані загальні компетентності:

ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання:

ПРН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

	<p>ПРН15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>ПРН17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПРН18. Володіти основними засадами й принципами проведення наукових досліджень, застосовувати методологію наукових досліджень у галузі перекладу.</p>
Ключові слова	Мова, Мовлення, Мовленнєва діяльність, комунікація, функції мови, лінгвосеміотика, соціолінгвістика, психолінгвістика, етнолінгвістика, дискурс, мовленнєвий жанр, мовленнєвий акт, літературний жанр, епос, лірика, драма, прототип, інтертекстуальність, літературність, типи віршового перекладу, діалогічна модель перекладу, полісистема, норми перекладу, семіотика театру, мультимодальність, субтитри і дубляж, контрастивна лінгвістика, контрастивний аналіз, контрастивна синтактика / семантика / прагматика, Tertium comparationis, методологія, метод.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій та семінарських занять.
Теми	Див. СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці 1-го семестру Іспит в кінці 2-го семестру (у змішаній усно-тестовій формі)
Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти здобувачі вищої освіти потребують базових знань з лінгвістики, літературознавства і перекладознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату та розуміння джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання курсу використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, зокрема: а) за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, проблемне викладання, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький методи; б) за дидактичними завданнями: словесні: лекція, евристична бесіда, дискусія; наочні - ілюстрація, демонстрація; практичні - робота з текстом, реферати. Поєднуються пояснювально-спонукальний метод викладання і частково-пошуковий метод учіння, коли частина матеріалу подається у готовому вигляді, а частина – через постановку проблемних завдань, які студенти виконують самостійно.
Необхідне обладнання	Загально вживані програми і операційні системи.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семінари: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • виконання індивідуального міні-проєкту 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • іспит: 50% семестрової оцінки (30% - усне опитування, 20% - письмовий тест). Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100. <p>Письмові роботи: передбачено, що студенти виконують один вид письмової роботи (реферат за результатами індивідуального міні-дослідження). Академічна доброчесність є обов'язковою умовою зарахування завдань. Відсутність посилань на використані джерела, будь-яке фабрикування, джерел, плагіат будь-якої частини тексту є проявом академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її не зарахування</p>

	<p>викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Оцінюванню підлягають лише оригінальні дослідженнями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Присутність на заняттях є важливим складником навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про причини пропусків занять. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання індивідуальних завдань, передбачених курсом. Література. Літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, вони зможуть отримати від викладача. Вона буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права передавання третім особам. Студенти заохочуються до використання інших джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на семінарах (5% з яких становлять бали за самостійну роботу), за виконання індивідуального завдання та бали підсумкового іспиту. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях, активність студента під час занять та своєчасність виконання індивідуального завдання.</p>
<p>Питання</p>	<p>Модулі 1 і 2.</p> <p>Орієнтовна тематика індивідуальних міні-досліджень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історіографія філологічної науки. 2. Проблема періодизації розвитку філології 3. Індійська філологія. Філологічна концепція Паніні. 4. Китайське мовознавство. Дослідження текстів у Давньому Китаї. 5. Філологічні студії античності. 6. Філологія Середніх віків. 7. Філологія епохи Відродження. 8. Формування національних літературних мов і видання їх граматики. 9. Лінгвістичні та філологічні погляди В. фон Гумбольдта. 10. Натуралістичний напрям у мовознавстві та літературознавстві. 11. Психологічний напрям у мовознавстві та літературознавстві. 12. Соціологічний підхід до мови на початку ХХст. 13. Ідеї структурної лінгвістики в працях Ф де Соссюра та І.О.Бодуена де Куртене. 14. Празька школа функціоналізму та її вплив на розвиток філологічної думки. 15. Копенгагенський структуралізм. Текст в концепції Д.Єльмслева. 16. Американський дескриптивізм. 17. Генеративна лінгвістика Н.Хомського. 18. Фреймова гіпотеза репрезентації знань у текстах і дискурсах. 19. Теорія мовленнєвих актів та її вплив на розвиток філології. 20. Поняття про пропозицію. Художня пропозиція в тексті. 21. Прямі й опосередковані мовленнєві акти. 22. Лінгвістична прагматика. Художній текст у прагматичному вимірі. <p>Модулі 3-4</p> <p>Орієнтовна тематика індивідуальних міні-досліджень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specialized techniques and skills required for translating scripts for the theater. 2. The role of cultural adaptation in theatrical translation and its impact on audience reception.

3. The unique considerations and challenges in translating children's literature.
4. Translated children's books and their effectiveness in conveying the original intent.
5. Comparative and contrastive analysis of different strategies used in poetic translation (form versus sense).
6. Methodology of translation studies analysis: contrastive analysis of lexical semantic groups of verbs denoting laughing in English and Ukrainian.
7. Methodology of translation studies analysis: contrastive analysis of lexical semantic groups of verbs denoting walking in English and Ukrainian.
8. Methodology of translation studies analysis contrastive analysis of adjectives denoting age in English and Ukrainian.
9. Methodology of translation studies analysis contrastive analysis of nouns rendering gender category in English and Ukrainian.
10. Contrastive analysis of nouns rendering connected with marriage in English and Ukrainian.
11. Contrastive analysis of English verb *have* and Ukrainian *мати*; English verb *take* and Ukrainian *брати*.
12. Contrastive analysis of greetings in English and Ukrainian.
13. Contrastive analysis of nouns denoting natural phenomena in English and Ukrainian; phraseological units containing names of food products in English and Ukrainian.
14. Contrastive analysis of adjectives denoting size in English and Ukrainian; adjectives denoting decency in English and Ukrainian.
15. Contrastive analysis of the category of aspect in English and Ukrainian; non-finite forms of the verb in English and Ukrainian.
16. Contrastive analysis of prefixation and compounding in English and Ukrainian.
17. Contrastive analysis of verbal means expressing consent and apology in English and Ukrainian; acts of invitation in English and Ukrainian.

Орієнтовні питання на іспит

1. Genre as a scientific concept. Approaches to genre taxonomy in historical perspective.
2. Translation genre and the translation of various genres throughout history.
3. Types and strategies of poetic translation. Key aspects of analysis.
4. The notion of metapoem in historical perspective and today.
5. Translation of prose. Main aspects of analysis.
6. Translation of literature for children. Key strategies and approaches.
7. The notion of translation for theatre.
8. Methodology of translation for theatre research.
9. The aim of theoretical and applied research in multilingual and philological studies.
10. Main trends in contrastive linguistics.
1. The main aspects of research design and methodology.

	<p>2. Cotntrastive analysis within a theoretical and applied contrastive sutides of translation.</p> <p>3. Comparative criteria in tertium comparationis. Methodological principles of interlingual comparitability.</p> <p>4. Semantic and cognitive aspects in contrastive semantics.</p> <p>1. Pragmatics and sematnics within an interdisciplinary approach in translation studies.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу.

Ти ж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання год	Термін Виконання
Модуль 1					
1-2	Тема 1. Предмет і об'єкт філології (літературознавства і мовознавства) на сучасному етапі розвитку гуманітарного знання. Мова як основа філологічного знання.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. К., 2009. 2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика. Напрями та проблеми. Полтава, 2008. 3. Голубовська І.О., Корольов І.Р. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики. – К., 2011.	6 год	2 тижні
3-4	Тема 2. Мова як теоретична форма існування мовного коду і системно-структурне утворення. Мова, стиль, письмо.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика. Напрями та проблеми. – Полтава, 2008. 2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – К., 2009.	6 год	2 тижні
5-6	Тема 3. Мова і мислення, мова і текст. Проблеми сучасної менталінгвістики. Проблеми психо-лінгвістики і нейролінгвістики.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. К., 2009. 2. Семчинський С. Загальне мовознавство. – К., 2021.	6 год	2 тижні
7-8	Тема 4. Філологія, мова, суспільство та історія. Проблеми сучасної соціолінгвістики. Соціум і гуманітаристика, соціум і філологія.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1.Кочерган М. Загальне мовознавство. К., 2019 2. Мацюк Г. До витоків соціолінгвістики. Соціологічний напрям у мовознавстві. Львів, 2008.	6 год	2 тижні
Модуль 2					
9-10	Тема 5. Зародження ідей мовленнєвої діяльності. Концепції О.Потебні, Н.Хомського та інших учених.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Бацевич Ф. Нариси з теорії тексту. Львів, 2016; 2. Бацевич Ф., Кочан І. Лінгвістика тексту. – Львів, 2022.	6 год	2 тижні

11-12	Тема 6. Теорія мовленнєвої діяльності на сучасному етапі розвитку. Поняття мовленнєвого акту та його структури.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика. Напрями та проблеми. Полтава, 2008. 2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. К., 2009.	6 год	2 тижні
13-14	Тема 7. Основні поняття лінгвістичної генології та теорії дискурсу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1.Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики. К., 2003ю 2. Бацевич Ф. Основи лінгвістичної генології. Львів, 2007ю 3. Бацевич Ф. Лінгвістична генологія: напрями та проблеми / <i>Slavia Orientalis</i> . Т. 78. Warszawa, 2022.	6 год	2 тижні
15-16	Тема 8. Сучасні теорії тексту та дискурсу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики. – К., 2003. 2. Бацевич Ф. Нариси з лінгвістики тексту. – Львів, 2019. 3. Бацевич Ф., Кочан І. Лінгвістика тексту. – Львів, 2016.	6 год	2 тижні
Модуль 3 (другий семестр)					
1-2	Тема 1. Жанр як наукове поняття. Підходи до таксономії жанрів. Жанр перекладу і переклад жанру. Поняття жанру. Головні літературні жанри. Гібридні жанри. Підходи до визначення жанру: дефінітивний, сімейної схожості, прототиповий, орієнтований на читача, інтертекстуальний, формальний. Анти-жанрові теорії. Жанр перекладу і переклад жанру: окреслення різниці.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Дзера О. Intertextuality and translation theory: strategies of research. <i>Наукові записки Національного університету “Острозька академія”</i> . Серія “Філологія”. Острог: Вид-во Нац. ун-ту “Острозька академія”, 2018. Вип 2(70). С. 11–15. 2. Копистянська Н. Жанр, Жанрова система у просторі літературознавства. Монографія. Львів: "ПАІС", 2005, 368 с. 3. Дзера О. Жанри художнього перекладу. <i>Записки перекладацької майстерні</i> . Львів: Вид-во Львів. нац. ун-ту імені І. Франка, 2001. С. 18–38. 4. Biel L. Genre analysis and translation. <i>The Routledge Handbook of Translation Studies and Linguistics</i> , 2018.	6 год	2 тижні
3-4	Тема 2. Жанр поетичного перекладу. Підходи до аналізу поетичного перекладу. Метавірш. Типи поетичного перекладу за Дж. Голмсом. Діалогічна модель перекладу. Полісистема та норми перекладу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Venuti L. Poetry and translation. <i>Translation Studies</i> , 2011. 4:2, 127-132. 2. Holmes J.S. Forms of verse translation and the translation of verse form. <i>The nature of translation. Essays of the theory and practice of literary translation</i> . Ed. by J.S. Holmes. Mouton, the Hague, Paris: Publ. House of Slovak Acad. of Sciences, 1970. P. 91-105. 3. Коломієць Л. Концептуально-методологічні засади українського поетичного перекладу: монографія. К.: ВПЦ Київський університет. 522 с.	6 год	2 тижні

			4. Even-Zohar I. Papers in historical poetics. Tel Aviv: Porter Inst. for Poetics and Semiotics, 1978. 226 p.		
5-6	Тема 3. Переклад для театру. Семіотика театру. Типологія театральних знаків Т. Ковзана. Драматичний діалог як проблема перекладу зв І. Левим. Читабельність та сценічність театального перекладу (С. Баснетт, П. Паві).	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Bassnett, S. (1991). Translating for the Theatre: The Case Against Performability. TTR, 4(1), 99–111. https://doi.org/10.7202/037084ar 2. Pavis P. Problems of Translation for the Stage. Interculturalism and Post-modern Theatre, <i>The Play Out of Context: Transferring Plays from Culture to Culture</i> . Trans. Loren Kruger, Eds. Hanna Scolnicov and Peter Holland. Cambridge: Cambridge Univ. Press. 1989. 25-44. 3. Nicolarea E. Performability versus readability. A historical overview of a theoretical polarization in theatre translation. Translation Journal and the Authors 2002. http://www3.uji.es/~aferna/H44/Translating-dramatic-texts.htm	6 год	2 тижні
7-8	Тема 4. Переклад дитячої літератури. Особливості амбівалентних текстів та текстів для дитячої аудиторії. Стратегії і тактики перекладу дитячої літератури.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Allsobrook, M. (2004). Writers for adults, writers for children. Hunt, P. (ed.) <i>International Companion Encyclopedia of Children's Literature</i> . Abingdon: Routledge, 2004, p.576-586. 2. Shavit Z. Poetics of children's literature. – Athens, London: Univ. of Georgia Press, 1986. 3. Методи перекладу поетичних уривків із „Аліси в Країні Чудес”: орієнтація на цільового читача. <i>Іноземна філологія</i> . Львів: Вид-во Львів. нац. ун-ту імені І. Франка, 2007. Вип. 119. С. 111–118.	6 год	2 тижні
Модуль 4 (другий семестр)					
7-8	Тема 4. Теоретичні vs прикладні дослідження у сучасній науці: проблеми термінології. Завдання теоретичних і прикладних досліджень у міжмовних студіях. Принципи та термінологічні питання у царині контрастивних студій. Сучасні тенденції розвитку контрастивної лінгвістики.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Catford J. C. Contrastive analysis and language teaching / <i>Contrastive Linguistics and Its Pedagogical Implications</i> . Report of the Nineteenth Annual Round Table Meeting on Linguistics and Language Studies [J. E. Alatis (ed.)]. Washington D.C.: Georgetown University Press, 1968. – P. 159 – 173. 2. Halliday, M.A.K., A. McIntosh and P. Strevens. The linguistic sciences and language teaching. London: Longmans, 1964. – 322p. 3. James C. Contrastive analysis. London: Longman, 1980. – 208 p. 4. Kurteš S. Contrastive Analysis at work/	6 год	2 тижні

			<p><i>SIGNUM</i>: Estud. Ling., Londrina. 9/1. 2006. P. 111–140. – Possible mode of access: www.enl.auth.gr/symposium18/.../24_Kurtes.</p> <p>5.Lee R.W. The Contribution of Contrastive Linguistics to the preparation of Language-teaching Materials Association Internationale de Linguistique Appliquée, Third Congress Copenhagen 1972. Proceedings vol. 1: Applied Contrastive linguistics [ed. by Gerhard Nickel]. Heidelberg: Groos, 1974. P. 137 – 142.</p> <p>6.Mackey W.F. Language Teaching Analysis / William Francis Mackey. Bloomington, London: Indiana University Press, 1965.</p> <p>7.Mathesius V. On linguistic characterology with illustrations from Modern English / <i>A Prague School Reader in Linguistics</i> [J. Vachek (ed.)]. Bloomington: Indiana University Press, 1964 [1928]. P. 59-67.</p> <p>8.Методологія науково-дослідницької діяльності: Навчальне видання. [Електронний ресурс]: навч. посібник для аспірантів / Уклад.: Т. А. Роїк. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,45 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 56 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45110/1/Metodolohiia-2021.pdf</p> <p>9.Андрейчук Н.І. Contrastive Linguistics = Контрастивна лінгвістика: навч. Посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. С.135 – 164.</p>		
9-10	<p>Тема 5. Метод контрастивного аналізу. 1. Науковий стандарт – теорія – метод. Дизайн та методологія дослідження. Мультилінгвальне дослідження: завдання і методи. Процедури контрастивного аналізу у теоретичному та прикладному контрастивному мовознавстві.</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	<p>1.Di Pietro R.J. Language structures in contrast. Rowly, Mass.: Newbury House, 1971. 193 p.</p> <p>2. Krzeszowski T. P. Contrasting Languages. The Scope of Contrastive Linguistics. Berlin, New York: Mouton de Gruyter, 1990. 90 p.</p> <p>3. Kühlwein W. Kontrastive Linguistik und Übersetzungswissenschaft: Akten des Internationalen Kolloquiums Trier/Saarbrücken, 25. 30.9.1978. München: Fink, 1981. 323 s.</p> <p>4. Андрейчук Н.І. Contrastive Linguistics = Контрастивна лінгвістика: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. С.165 – 192.</p>	7 год	2 тижні

11-12	<p>Тема 6. Tertium comparationis у контрастивній лінгвістиці. Критерій порівняння і tertium comparationis. Встановлення порівнюваності. Зasadничі методологічні питання міжмовної порівнюваності. Динаміка розвитку поняття Tertium comparationis. Потенційні Tertium comparationis.</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	<p>1.Chesterman A. Contrastive functional analysis. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamin's Publishing Company, 1998. 230 p. 2.Haspelmath M. Comparative concepts and descriptive categories in cross-linguistic studies/ <i>Language</i>. Volume 86, issue 3. 2010. P. 663 – 687. 3.James C. Contrastive analysis / Carl James. – London: Longman, 1980. – 208 p. 4.Krzyszowski T. P. Contrasting Languages. The Scope of Contrastive Linguistics / Tomasz P. Krzyszowski. – Berlin, New York: Mouton de Gruyter, 1990. – 290 p. 5.Андрейчук Н.І. Contrastive Linguistics = Контрастивна лінгвістика: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. С.193 – 230.</p>	6 год	2 тижні
13-14	<p>Тема 7. Контрастивне дослідження лексики. Алгоритм контрастивного вивчення лексиконів різних мов. Семантичний аспект: когнітивний підхід у царині контрастивної семантики. Словотвірний аспект: контрастивний аналіз словоскладання в англійській та українській мовах.</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	<p>1.Bendix E. Componential Analysis of General Vocabulary: the Semantic Structure of a Set of Verbs in English and Hindi. Hague: Mouton, 1979. – 272 p. праць]. К., 2009. Вип.3. С. 53 – 60. 3.Pinker S. The Language Instinct. New York: Harper Perennial Modern Classics 1994. 672 p. 4. Gordon P. Numerical Cognition without Words: Evidence from Amazoniz / Science. Vol. 306. No. 5659. 2004. P. 496 – 499. 5.Андрейчук Н.І. Contrastive Linguistics = Контрастивна лінгвістика: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. С.231 – 263.</p>	6 год	2 тижні
15-16	<p>Тема 8. Контрастивні дослідження прагматичного виміру мовних об'єктів. Прагматика як підрозділ мовознавства. Історична преамбула. Чарльз Морріс та його теорія знаків. Семантика і прагматика: точки перетину. Контрастивна прагматика.</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	<p>1. Andreichuk N.I. Problematizing the Notion of the Cross-cultural Semiosis / <i>Science and Education a New Dimension</i>. Philology, III(9). Issue: 44. Budapest, 2015. P.6 – 9. 2. Jaszczolt K. M. On Translating 'What Is Said': Tertium Comparationis in Contrastive Semantics and Pragmatics [Electronic resource]. Mode of access: http://people.ds.cam.ac.uk/kmj21/ontranslating.pdf 3. Leech G. N. Principles of Pragmatics. London: Longman,. 1983. 250p. 4. Levinson S.C. Pragmatics. Cambridge: CUP, 1983. 438 p.</p>	6 год	2 тижні

			<p>5. Morris Ch. Signification and Significance: A Study of the Relations of Signs and Values / <i>Writings on the general theory of signs</i>. The Hague ; Paris : Mouton, 1971. P. 401 – 414.</p> <p>6. Wierzbicka A. Different cultures, different languages, different speech acts: Polish vs. English / <i>Journal of Pragmatics</i>. 1985. 9. 2 – 3. P. 145 – 178.</p> <p>7. Yule G. Pragmatics. Oxford: Oxford University Press, 1996. 139 p.</p> <p>9. Андрейчук Н.І. Contrastive Linguistics = Контрастивна лінгвістика: навч. Посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. С.264 – 311.</p>		
--	--	--	---	--	--